MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder A.C.M. Fens
Datum commissiebehandeling	n.v.t.
Datum raadsbehandeling	5 november 2026
Zaaknummer	1956850
Onderwerp	Meerjarenbegroting 2027-2030 gemeente Moerdijk

Voorgesteld besluit

1. De begroting voor het jaar 2027 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de meerjarenramingen voor de jaren 2028 t/m 2030.
3. De benodigde vervangingsinvesteringen t.b.v. de voortzetting van het bestaande beleid, voor het jaar 2027 vast te stellen, t.w.:

	Omschrijving	Bedrag
1.	Wegen	5.101.000
2.	Rioleringen	6.121.000
3.	Openbaar groen	1.509.000
4.	Sportaccommodaties	422.000
5.	Openbare verlichting	442.000
6.	Tractie	240.000
7.	IT-investeringen	330.000
8.	Telefoons	65.000

4. De onderstaande budgetten en investeringskredieten beschikbaar te stellen vanuit de stelpost ‘nieuw beleid’ en deze via de 1e begrotingswijziging 2027 op te nemen in de lasten van de betreffende producten. Dit betreffen middelen die in de kadernota zijn benoemd en op basis daarvan in de stelpost nieuw beleid zijn begroot.

	Omschrijving (-/- = voordeel)	Investerings-krediet	2027	2028	2029	2030
1.	Uitbreiding inzet vastgoed	-	106.000	106.000	106.000	106.000
2.	Uitvoering huisvestingsverordening (Structureel)	-	64.000	64.000	64.000	64.000
3.	Uitvoering huisvestingsverordening (Incidenteel)	-	13.000	-	-	-
4.	Werken volgens omgevingswet: Administratieve ondersteuning BOPA's	-	57.000	57.000	57.000	57.000
5.	Meerwerk kabels en leidingen	-	181.000	181.000	181.000	181.000
6.	Meerwerk kabels en leidingen (Dekking uit hogere legesopbrengsten)	-	-181.000	-181.000	-181.000	-181.000
7.	Voorfinanciering Powerport	-	500.000	-	-	-
8.	Ecologische verbindingszone Groenstrook (Klundert) (Eenmalige bijdrage aan Waterschap)	-	1.076.000	-	-	-
9.	Ecologische verbindingszone Groenstrook (Klundert) (subsidieontvangst vanuit het Groenontwikkelfonds Brabant)	-	-807.000	-	-	-
10.	Aanspreekpunt en beleid buitengebied	-	120.000	120.000	120.000	120.000
11.	Opvolging aanbevelingen rekenkameronderzoek kosten Jeugd	-	191.000	191.000	0	0
12.	Uitvoering Accommodatiebeleid	-	110.000	110.000	110.000	110.000

	Omschrijving (-/- = voordeel)	Investerings-krediet	2027	2028	2029	2030
13.	Uitvoering programma nieuwkomers (Structureel)	-	94.000	94.000	94.000	94.000
14.	Uitvoering programma nieuwkomers (Incidenteel)	-	150.000	-	-	-
15.	Capaciteit medewerker recruitment	-	76.000	76.000	76.000	76.000
16.	Aanpassingen klimaat vergaderruimten gemeentehuis	250.000	0	19.000	18.000	18.000

5. De onderstaande budgetten beschikbaar te stellen vanuit de stelpost ‘nieuw beleid’ en deze via de 1e begrotingswijziging 2027 op te nemen in de lasten van de betreffende producten. Dit betreffen middelen die in het bestuursakkoord zijn benoemd en op basis daarvan in de stelpost nieuw beleid zijn begroot.

	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
1.	Opstellen leegstandsverordening	50.000	-	-	-
2.	Extra ruimte voor woningbouw	150.000	150.000	150.000	150.000
3.	Locatieonderzoek onderzoek uitbreiding capaciteit woonwagens	100.000	-	-	-
4.	Programma Weerbaar Moerdijk	100.000	-	-	-
5.	Stevig Lokaal Team	250.000	250.000	-	-
6.	Opstellen Verordening Jeugdhulp	50.000	-	-	-
7.	Training nieuwe manier van werken sociaal domein	100.000	100.000	-	-
8.	Sport- en accommodatiebedrijf	100.000	-	-	-
9.	Mogelijkmaker	100.000	100.000	-	-
10.	Participatie training organisatie	100.000	100.000	-	-

6. Conform het bestuursakkoord de reserve ‘Vitale Centra’ vanuit de exploitatie in de jaren 2027 t/m 2030 jaarlijks te voeden met € 1 miljoen.
7. De onderstaande investeringskredieten en budgetten beschikbaar te stellen en deze via de 1e begrotingswijziging 2027 op te nemen in de lasten van de betreffende producten. Dit betreffen nagekomen ontwikkelingen zoals die in hoofdstuk 3 van de aanbiedingsnota zijn toegelicht.

	Omschrijving (-/- = voordeel)	Investerings-krediet	2027	2028	2029	2030
1.	Middelen klimaatbeleid (vrijvallen stelpost)	-	-769.000	-	-	-
2.	Aanbesteding exploitatie sportaccommodaties	-	118.000	118.000	118.000	118.000
3.	Meer regie op regionale samenwerking	-	120.000	120.000	120.000	120.000
4.	Aanpassingen gemeenteloods (Arbo- en veiligheidsvoorzieningen)	120.000 (afschrijvings-term. 20 jaar)	-	9.000	9.000	9.000
5.	Aanpassingen milieustraat (Arbo- en veiligheidsvoorzieningen)	100.000 (afschrijvings-term. 20 jaar)	-	-	-	-

8. In te stemmen met het dekken van het tekort op de begroting 2027 van in totaal € 2.179.000, waarvan € 251.000 structureel en € 1.928.000 incidenteel, door een onttrekking aan de algemene reserve en dit te verwerken in de 1e begrotingswijziging 2027. Het definitieve bedrag van het tekort wordt vastgesteld na besluitvorming door de gemeenteraad op 29 oktober 2026.
9. De 1e begrotingswijziging 2027 een onlosmakelijk onderdeel te laten uitmaken van de begroting 2027.
10. Subsidiebedragen te verstrekken aan een aantal subsidieontvangers vermeld in de paragraaf subsidies onder '4. Overzicht subsidies waarvoor geen afzonderlijke subsidieregeling is vastgesteld'.

11. De subsidieplafonds voor 2027 vast te stellen voor de regelingen die zijn vermeld in de paragraaf subsidies onder ‘5. Overzicht regelingen met een subsidieplafond’.

Publiekssamenvatting
De gemeenteraad stelt jaarlijks de begroting voor het komende jaar vast. In de begroting 2027-2030 staan de belangrijkste doelen, ontwikkelingen en te realiseren prestaties. Ook worden de budgetten voor 2027 vastgesteld en wordt vooruitgekeken naar de jaren daarna. De begroting is opgesteld zonder bezuinigingen op bestaand beleid en zonder extra lastenverzwaring voor inwoners en ondernemers. Daarbij is ook rekening gehouden met de financiële effecten van het bestuursakkoord en de daarin opgenomen nieuwe ambities. De gemiddelde belastingdruk voor een huishouden stijgt ten opzichte van 2026 met 3,5%. Dit komt neer op ongeveer € 36 per jaar. De stijging is het gevolg van de inflatiecorrectie en het uitgangspunt dat de kosten voor afvalstoffen- en rioolheffing volledig worden doorberekend.

De begroting is opgesteld op basis van de uitgangspunten uit de kadernota 2027-2030, die de gemeenteraad op 9 juli 2026 heeft vastgesteld. Een belangrijk uitgangspunt was om toe te werken naar een structureel sluitende begroting voor 2027. Dat was een forse opgave.

De begroting 2027 is nog niet volledig structureel sluitend. Er resteert in 2027 een structureel tekort van € 251.000. Het college stelt voor dit tekort te dekken uit de algemene reserve. Daarmee is de begroting structureel sluitend en komt de gemeente naar verwachting in aanmerking voor het reguliere, repressieve toezicht van de provincie. Daarnaast wordt in 2027 voor de incidentele baten en lasten een tekort van € 1.928.000 verwacht. Om deze incidentele zaken doorgang te kunnen laten vinden, is het nodig om dit ook te dekken uit de algemene reserve.

Hoewel de begroting met inzet vanuit de algemene reserve in 2027 sluitend is, blijft de financiële positie van de gemeente onder druk staan. De kostenontwikkelingen binnen het sociaal domein, de toenemende kapitaallasten door de omvangrijke investeringsopgave en onzekerheid over de inkomsten uit het gemeentefonds spelen hier een nadrukkelijke rol in.

Vanaf 2028 worden structurele tekorten verwacht van € 3,4 miljoen in 2028, € 2,7 miljoen in 2029 en € 2 miljoen in 2030. Ook voorzien we als gemeente diverse ontwikkelingen op middellange termijn die naar verwachting vanaf 2030 tot een verdere verslechtering van de begrotingspositie gaan leiden.

De komende periode onderzoekt het college daarom verder welke ombuigingen of keuzes voor meer structurele begrotingsruimte kunnen zorgen. Hier betrekt het college de gemeenteraad bij, zoals afgesproken in de kadernota. Op die manier wordt gezamenlijk toegewerkt naar een structureel sluitende begroting voor 2028-2031 en naar een financiële positie die ook op langere termijn gezond en houdbaar is.

Inleiding
Jaarlijks moet een begroting worden opgesteld voor het komende jaar en de aansluitende 3 jaren. Dit is een wettelijke verplichting op grond van de Gemeentewet. De begroting moet vóór 15 november door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

Deze begroting is de eerste begroting van de nieuwe bestuursperiode. De ambities en prioriteiten uit het bestuursakkoord en de bijbehorende financiële effecten zijn, conform de besluitvorming bij de kadernota, verwerkt in deze begroting.

In de begroting wordt per begrotingsprogramma ingegaan op de strategische doelen en de prestaties. Verder worden, waar mogelijk, effectindicatoren benoemd en wordt ingegaan op nieuwe ontwikkelingen, randvoorwaarden en risico’s. Aan het eind van ieder

begrotingsprogramma is een overzicht opgenomen van de lasten en baten per taakveld en worden de verschillen ten opzichte van de begroting 2026 toegelicht. Daarnaast bevat de begroting een aantal paragrafen en diverse (wettelijk voorgeschreven) bijlagen.

In de aanbiedingsnota wordt de gemeenteraad stap voor stap meegenomen in de totstandkoming van de begroting, waarbij nader wordt ingegaan op de belangrijkste financiële aspecten.

Beoogd effect
Het budgetrecht komt toe aan de gemeenteraad. Met het vaststellen van de begroting kan het college uitvoering gaan geven aan het realiseren van de geformuleerde strategische doelen en prestaties.

Argumenten
Beslispunt 3: Autorisatie vervangingsinvesteringen
Conform de financiële verordening worden vervangingsinvesteringen bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad geautoriseerd. De lasten gemoeid met deze vervangingsinvesteringen zijn in de begroting verwerkt op het bij het onderwerp behorende programma. Deze vervangingsinvesteringen zijn nodig om de betreffende onderdelen in stand te houden op basis van het bestaande beleid.

Beslispunt 4 en 5: Beschikbaar stellen budgetten vanuit stelpost nieuw beleid
De kadernota is jaarlijks het moment waarop nieuwe ontwikkelingen aan de gemeenteraad voorgelegd worden zodat op basis daarvan een integrale afweging gemaakt kan worden. Dit kan gaan om nieuwe wetgeving of nieuwe plannen en ambities van de gemeente zelf. Conform de financiële verordening worden de lasten van voorziene nieuwe investeringen in de begroting opgenomen in de stelpost nieuw beleid. De gemeenteraad ontvangt voor deze investeringen op een later moment een afzonderlijk raadsvoorstel, waarbij autorisatie plaatsvindt van de benodigde middelen.

In dit raadsvoorstel vragen wij uw gemeenteraad voor een aantal zaken direct budget beschikbaar te stellen. Zoals in de financiële verordening is afgesproken, gaat het over het algemeen om budgetten voor formatie (zowel éénmalige uitbreidingen, als structurele uitbreidingen), om éénmalige aangelegenheden en om budgetten < € 50.000. Nadat de gemeenteraad besluit met deze zaken akkoord te gaan, worden de budgetten in de 1e begrotingswijziging 2027 overgeheveld naar het betreffende product zodat hier vanaf 2027 uitvoering aan gegeven kan worden door het college.

In bijlage 1 van de aanbiedingsnota zijn de posten waarvoor dit wordt voorgesteld groen gearceerd en van een korte toelichting voorzien. Voor de inzichtelijkheid is in de beslispunten onderscheid gemaakt tussen middelen die op basis van de kadernota 2027-2030 (beslispunt 4) en het bestuursakkoord 2026-2030 (beslispunt 5) in de stelpost nieuw beleid zijn begroot. Voor een nadere toelichting op de betreffende onderwerpen wordt verwezen naar die documenten.

Beslispunt 6: Jaarlijkse storting in reserve ‘Vitale Centra’.
In het Bestuursakkoord is opgenomen dat de bestemmingsreserve ‘Vitale Centra’ de komende jaren aangevuld wordt met € 1 miljoen per jaar. Met deze storting is reeds rekening gehouden in de begrotingsuitkomsten. Voor de daadwerkelijke mutatie van de bestemmingsreserve is echter formele instemming van de gemeenteraad vereist. Voorgesteld wordt om in de periode 2027-2030 jaarlijks € 1 miljoen aan de bestemmingsreserve ‘Vitale Centra’ toe te voegen.

Beslispunt 7: Nagekomen ontwikkelingen via 1e begrotingswijziging 2027
In de aanbiedingsnota zijn in hoofdstuk 3 diverse nagekomen ontwikkelingen toegelicht die nog niet zijn verwerkt in de primitieve begroting. Voor deze nagekomen ontwikkelingen wordt voorgesteld de financiële effecten te verwerken in de 1e begrotingswijziging 2027.

Eventuele financiële consequenties die voortkomen uit de besluitvorming in de raadsvergadering van 29 oktober 2026 maken daar ook onderdeel van uit. Ten tijde van het opstellen van dit raadsvoorstel, heeft die raadsvergadering nog niet plaatsgevonden. Zoals in de aanbiedingsnota nader is toegelicht, is in de voorliggende begrotingsuitkomsten wel rekening gehouden met de financiële effecten van die voorstellen. Uiteraard zullen de financiële effecten uiteindelijk conform het genomen raadsbesluit worden verwerkt.

Beslispunt 8: Inzet algemene reserve
Op basis van de voorliggende begroting is het begrotingsjaar 2027 nog niet volledig sluitend. Voorgesteld om het resterende tekort in 2027 te dekken uit de algemene reserve. Op deze manier kan in het begrotingsjaar 2027 tot een structureel sluitende begroting worden gekomen.

Dit wordt verderop in dit raadsvoorstel bij het onderdeel 'financiële middelen' nader toegelicht.

Beslispunt 9: 1e begrotingswijziging 2027 onlosmakelijk onderdeel van de begroting 2027
Met dit beslispunt maken we duidelijk dat de zaken die verwerkt zijn in de 1e begrotingswijziging 2027 weliswaar niet verwerkt zijn in de primitieve begroting (het begrotingsboekwerk), maar (net als voorgaande jaren) onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van de begroting 2027 die door de gemeenteraad wordt vastgesteld en die het startpunt is van de P&C cyclus 2027.

Beslispunt 10: Verstrekking subsidiebedragen
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) mag de gemeente Moerdijk slechts subsidie verstrekken op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Het gaat hier om de Algemene Subsidie Verordening en de nadere regels die daaruit volgen. Indien er activiteiten zijn die niet vallen binnen een wettelijk voorschrift regelt de Awb dat subsidieverstrekking ook is toegestaan als in de gemeentebegroting de subsidieontvanger en het bedrag worden vermeld waarop de subsidie maximaal kan worden vastgesteld.

In de begroting is in de paragraaf Subsidies onder '4. Overzicht subsidies waarvoor geen afzonderlijke subsidieregeling is vastgesteld' een overzicht opgenomen van de betreffende subsidieontvangers, waarbij per ontvanger het maximaal beschikbare subsidiebedrag is vermeld. Het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad betekent niet dat deze subsidieontvangers daarmee automatisch aanspraak kunnen maken op het genoemde subsidiebedrag. De gemeenteraad reserveert met de begroting deze bedragen voor de betreffende subsidieontvangers. Bij de daadwerkelijke subsidieverlening kan het college nadere voorwaarden aan de subsidie verbinden.

Beslispunt 11: Subsidieplafond vaststellen
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan voor een subsidieregeling een subsidieplafond worden vastgesteld. Een subsidieplafond bepaalt het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor subsidieverstrekking. In de Algemene Subsidieverordening Gemeente Moerdijk is bepaald dat de gemeenteraad het subsidieplafond voor een nadere subsidieregeling vaststelt.

Gelet hierop wordt voorgesteld de subsidieplafonds voor 2027 vast te stellen voor de subsidieregelingen die in de begroting zijn opgenomen in de paragraaf ‘Subsidies’, onder ‘5. Overzicht regelingen met een subsidieplafond’.

Kanttekeningen en risico’s
Bij de beoordeling van de begroting is het van belang dat sprake is van een reëel en structureel sluitende begroting. Wij zijn van mening dat de meerjarenbegroting 2027-2030 hieraan voldoet. Voor 2027 is, met inzet van de algemene reserve, sprake van een structureel sluitende begroting. De provincie beoordeelt de begroting integraal nadat deze door de gemeenteraad is vastgesteld. Daarbij kan zij aanleiding zien om het gepresenteerde structurele begrotingsresultaat te corrigeren, bijvoorbeeld wanneer lasten die als incidenteel zijn aangemerkt naar haar oordeel een structureel karakter hebben. Over diverse onderdelen is vooraf afstemming gezocht met de provincie, maar de definitieve beoordeling vindt plaats na vaststelling van de begroting.

Hoewel tot een structureel sluitende begroting voor 2027 is gekomen, blijft de financiële positie van de gemeente onder druk staan. Vanaf 2028 worden structurele tekorten verwacht van € 3,4 miljoen in 2028, € 2,7 miljoen in 2029 en € 2 miljoen in 2030. Ook voorzien we diverse ontwikkelingen op middellange termijn die naar verwachting vanaf 2030 tot een verdere verslechtering van de begrotingspositie gaan leiden. Daarom zet het college het in de kadernota afgesproken vervolgtraject onverminderd voort. De komende periode onderzoeken we verder welke ombuigingen of keuzes voor meer structurele begrotingsruimte kunnen zorgen. Hier betrekken we de gemeenteraad bij, zoals afgesproken in de kadernota. Op die manier wordt gezamenlijk toegewerkt naar een structureel sluitende begroting voor 2028-2031 en naar een financiële positie die ook op langere termijn gezond en houdbaar is. In hoofdstuk 6 van de aanbiedingsnota gaan we hier nader op in.

Tot slot geldt dat de ramingen voor de jaren verder in de toekomst met meer onzekerheden zijn omgeven. De meerjarenbegroting is gebaseerd op de huidige inzichten en kan door nieuwe ontwikkelingen wijzigen. In 2027 zal de gemeenteraad op de gebruikelijke wijze via de bestuursrapportages worden geïnformeerd over de ontwikkelingen.

Middelen
Financiële middelen
De begroting 2027-2030 is opgesteld op basis van de uitgangspunten uit de kadernota 2027-2030. In de aanbiedingsnota wordt de gemeenteraad stap voor stap meegenomen in de totstandkoming van de begroting. Daarin worden de belangrijkste financiële ontwikkelingen, gehanteerde uitgangspunten en mutaties ten opzichte van de kadernota toegelicht. Ook is inzichtelijk gemaakt hoe de financiële effecten van het bestuursakkoord in de begroting zijn verwerkt.

Daarnaast worden in de aanbiedingsnota enkele ontwikkelingen toegelicht waarvan het college van mening is dat de bijbehorende baten en lasten onderdeel moeten uitmaken van de meerjarenbegroting 2027-2030. De financiële effecten hiervan zijn verwerkt in de 1e begrotingswijziging 2027. Deze begrotingswijziging is daarmee onlosmakelijk verbonden met de meerjarenbegroting.

Het begrotingsbeeld voor de jaren 2027-2030 is als volgt:

(Bedragen x € 1.000) (-/- = nadeel)	2027	2028	2029	2030
Verwacht begrotingsresultaat Primitieve begroting + 1e begrotingswijziging 2027	**-2.179**	**-4.129**	**-3.404**	**-2.717**
Waarvan structureel	-251	-3.415	-2.724	-2.017
Waarvan incidenteel	-1.928	-714	-680	-700

Gedeputeerde Staten (GS) houden toezicht op de financiële positie van gemeenten. Bij de beoordeling van de begroting staat de vraag centraal of deze reëel en structureel in evenwicht is. Dit betekent dat jaarlijks terugkerende (structurele) lasten worden gedekt door jaarlijks terugkerende (structurele) baten. Om dit te beoordelen wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele baten en lasten. Incidentele baten, zoals grondverkopen en tijdelijke middelen vanuit het Rijk, kunnen uitsluitend worden ingezet ter dekking van incidentele uitgaven.

Structurele begrotingsresultaat

Op basis van de voorliggende begroting is het begrotingsjaar 2027 nog niet helemaal structureel sluitend. In 2027 resteert een verwacht structureel tekort van € 251.000. Dit betekent dat de structurele lasten niet volledig kunnen worden gedekt uit structurele baten.

Het structurele resultaat is daarmee minder negatief dan bij de kadernota 2027-2030 werd verwacht. Dit is onder meer het gevolg van de uitkomsten van de meicirculaire 2026 (waarover de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief (d.d. 30 juni 2026) is geïnformeerd) en de maatregelen die naar aanleiding van de kadernota zijn ingezet om tot een sluitende begroting 2027 te komen.

Om tot een structureel sluitende begroting in 2027 te komen, wordt (in beslispunt 8) voorgesteld om een deel van het surplus van de algemene reserve in te zetten voor de dekking van het resterende structurele tekort. Hiermee wordt aangesloten bij de mogelijkheid die reeds in de kadernota 2027-2030 is benoemd.

Sinds 2024 bestaat, onder bepaalde voorwaarden, de mogelijkheid voor gemeenten om een deel van het surplus van de algemene reserve in te zetten voor de dekking van structurele lasten. Het surplus is het deel van de algemene reserve dat niet nodig is voor het afdekken van de geïnventariseerde risico's, oftewel de benodigde weerstandscapaciteit. Door gebruik te maken van deze regeling wordt de inzet van het surplus van de algemene reserve als structurele baat bestempeld.

Hieronder wordt toegelicht waarom we aan de voorwaarden voldoen die de provincie hieraan stelt:

Voorwaarde	Beoordeling
Tot de inzet wordt bij vaststelling van de begroting besloten door de gemeenteraad.	Voldoet – Besluit opgenomen in dit raadsvoorstel
De weerstandsratio is minimaal 1,0 (voldoende) gedurende alle jaren dat de inzet plaatsvindt.	Voldoet – Zoals in de begroting in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' is toegelicht bedraagt de ratio in 2027 2,2, waarmee ruimschoots aan de voorwaarde wordt voldaan. Dit betekent dat we ook na de inzet van de algemene reserve voldoende middelen hebben om de geïnventariseerde risico's af te dekken.
De inzet is maximaal 10% van het surplus in de algemene reserve per 1-1-2027	Voldoet – Zoals in de begroting inzichtelijk is gemaakt bedraagt per 1-1-2027 de verwachte vrije ruimte binnen de algemene reserve € 22,8 miljoen. Hierbij kon nog geen rekening worden gehouden met het raadsvoorstel 'Wegenbeheerplan Gemeente Moerdijk 2026-2030' (raadsvergadering 29 oktober 2026), waarin wordt voorgesteld € 4 miljoen uit de algemene reserve te onttrekken. Hiermee komt de vrije ruimte op € 18,8 miljoen. 10% daarvan bedraagt € 1,88 miljoen. De voorgestelde inzet ter dekking van het structurele tekort in 2027 (€ 251.000) blijft daar ruimschoots onder.

De geprognosticeerde solvabiliteit is gedurende ieder jaar van de inzet van de algemene reserve per 1 januari groter of gelijk aan 20%.	Voldoet - Zoals in de begroting in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' is toegelicht bedraagt de solvabiliteit per 1-1-2027 naar verwachting 33%. Ook na de inzet van de algemene reserve blijft de solvabiliteit groter dan 20%.
Inzet moet worden opgenomen in het overzicht structurele reservemutaties met de onderbouwing in de bijbehorende toelichting.	Voldoet – In het overzicht structurele reservemutaties is een tekstuele toelichting opgenomen met verwijzing naar dit raadsvoorstel.

Op basis van de huidige inzichten wordt het structurele tekort in 2027 geraamd op € 251.000. De uiteindelijke omvang van het structurele tekort is nog afhankelijk van de besluitvorming door de gemeenteraad in oktober 2026. In de berekening van het tekort (€ 251.000) is ervan uitgegaan dat wordt ingestemd met het raadsvoorstel 'Wegenbeheerplan Gemeente Moerdijk 2026-2030'. Als afwijkend wordt besloten zal het uiteindelijke structurele tekort logischerwijs nog kunnen wijzigen.

Daarom wordt in beslispunt 8 voorgesteld om het structurele tekort dat na de besluitvorming in oktober 2026 resteert voor het jaar 2027, te onttrekken aan de algemene reserve. Het definitieve bedrag van de onttrekking wordt verwerkt in de 1e begrotingswijziging 2027. Op deze wijze wordt de begroting 2027 structureel sluitend gemaakt.

<u>Incidentele begrotingsresultaat</u>
Hoewel de focus vanuit het oogpunt van een structureel sluitende begroting primair ligt op het structurele begrotingsresultaat, is ook het incidentele begrotingsresultaat van belang. Uit de begroting blijkt dat de incidentele lasten in de periode 2027-2030 hoger zijn dan de incidentele baten. Voor 2027 wordt een incidenteel tekort van € 1.928.000 verwacht. Een specificatie van de incidentele baten en lasten is opgenomen in de bijlage van de begroting. Het tekort wordt onder meer veroorzaakt door diverse incidentele middelen die op basis van het bestuursakkoord in de begroting zijn verwerkt (waaronder een storting van € 1 miljoen in de reserve Vitale Centra).

Hoewel een incidenteel tekort geen invloed heeft op het structurele begrotingsresultaat, moet het uiteindelijk wel worden gedekt. Om deze incidentele zaken doorgang te kunnen laten vinden, wordt voorgesteld om dit te dekken uit de algemene reserve. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de ervaring in de afgelopen jaren is dat gedurende het jaar doorgaans incidentele voordelen ontstaan, waardoor het uiteindelijke jaarrekeningresultaat doorgaans positiever uitvalt dan in de begroting kon worden voorzien. Mogelijk kan gedurende het jaar dus blijken dat niet de volledige inzet vanuit de algemene reserve nodig blijkt. Via de bestuursrapportages wordt gedurende het jaar aan de gemeenteraad gerapporteerd over de ontwikkeling van het verwachte begrotingsresultaat.

<u>Wat betekent dit voor de omvang van de algemene reserve?</u>
De inzet vanuit de algemene reserve is nodig om in 2027 tot een sluitende begroting te kunnen komen. Hieronder wordt inzichtelijk gemaakt wat dit betekent voor de omvang en vrije ruimte binnen de algemene reserve.

Ontwikkeling algemene reserve (bedragen x € 1.000)	
Prognose stand algemene reserve per 1-1-2027 (conform begroting 2027-2030)	42.279
Raadsvoorstel 'Wegenbeheerplan Gemeente Moerdijk 2026-2030' (RV 29-10-2026)	-4.000
Dekking structureel tekort 2027 (beslispunt 8)	-251
Dekking incidenteel tekort 2027 (beslispunt 8)	-1.928

Prognose stand algemene reserve (na inzet)	**36.100**
Aan te houden weerstandsvermogen (conform paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing)	-19.500
Prognose vrije ruimte algemene reserve	**16.600**

Op basis van de inzichten die ten tijde van het opstellen van de begroting bekend waren, bedraagt de verwachte stand per 1-1-2027 van de algemene reserve € 42,3 miljoen.

Wanneer we daarbij rekening houden met de voorgestelde inzet van de algemene reserve conform het raadsvoorstel 'Wegenbeheerplan Gemeente Moerdijk 2026-2030' (raadsvergadering 29 oktober 2026) en het dekken van het voorziene structurele en incidentele tekort (zie beslispunt 8), dan resteert er naar verwachting € 36,1 miljoen.

Zoals in de begroting in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' nader is toegelicht dient een bedrag van € 19,5 miljoen als weerstandsvermogen te worden aangehouden ter afdekking van de geïdentificeerde risico's.

Hierdoor resteert er naar verwachting € 16,6 miljoen aan vrije ruimte binnen de algemene reserve. Hoewel de omvang van de algemene reserve dus afneemt, betekent dit dat er ruim voldoende middelen in de algemene reserve resteren om de geïdentificeerde risico's te kunnen dekken.

<u>Samenvattend</u>
De begroting 2027 kan, na dekking van het resterende tekort uit de algemene reserve, structureel sluitend worden gemaakt. Hoewel het resterende structurele tekort in 2027 op deze wijze uit de algemene reserve kan worden gedekt en de algemene reserve van voldoende omvang blijft om financiële tegenvallers en risico's op te vangen, vormt deze inzet geen structurele oplossing voor de tekorten die de komende jaren worden voorzien.

De financiële positie van de gemeente staat de komende jaren onder druk. Vanaf 2028 worden structurele tekorten verwacht van € 3,4 miljoen in 2028, € 2,7 miljoen in 2029 en € 2 miljoen in 2030. Ook voorzien we diverse ontwikkelingen op middellange termijn die naar verwachting vanaf 2030 tot een verdere verslechtering van de begrotingspositie gaan leiden. Dit vraagt om tijdige en structurele maatregelen om ook de komende jaren financieel gezond te blijven.

De inzet van de algemene reserve kan daarom worden gezien als het creëren van tijd en ruimte om de noodzakelijke maatregelen voor de komende begrotingsjaren zorgvuldig voor te bereiden en uit te werken.

In de aanbiedingsnota wordt hier nader op ingegaan, waarbij de gemeenteraad stap voor stap wordt meegenomen in de totstandkoming van de begroting. Daarbij wordt nader inzicht gegeven in de gehanteerde uitgangspunten, de financiële ontwikkelingen en de financiële opgaven voor de komende jaren. Ook wordt ingegaan op de vervolgstappen die de komende periode samen met de gemeenteraad moeten worden gezet, waarbij wordt toegewerkt naar een structureel sluitende begroting voor 2028-2031 en naar een financiële positie die ook op langere termijn gezond en houdbaar is.

Personele middelen
In de (meerjaren)begroting is rekening gehouden met personele capaciteit die voortkomt uit de ontwikkelingen zoals die zijn toegelicht in de kadernota 2027-2030 en het bestuursakkoord.

Communicatie
Bij de aanbieding van de begroting aan de gemeenteraad zal via diverse kanalen informatie worden verstrekt over de meerjarenbegroting 2027-2030.

Vervolg
Na vaststelling van de begroting door de gemeenteraad wordt deze aangeboden aan Gedeputeerde Staten (GS) van Noord-Brabant. GS zullen de begroting toetsen en het toezichtsregime (repressief of preventief) bepalen. Zij berichten de gemeente hierover voor 1 januari 2027. Op basis van de voorliggende begroting verwachten wij dat de provincie zal besluiten voor de begroting 2027 het gebruikelijke (repressieve) toezicht van toepassing te verklaren.

In 2027 wordt aan de gemeenteraad via de 1e en 2e bestuursrapportage gerapporteerd over de voortgang van de uitvoering van de begroting.

Technische vragen met betrekking tot de begroting kunnen t/m uiterlijk 13 oktober worden ingediend. Deze vragen worden door het college beantwoord op 27 oktober, zodat de antwoorden tijdig beschikbaar zijn voor de raadsvergadering van 5 november 2026.

Bijlagen
1. Aanbiedingsnota begroting 2027-2030
2. Begroting 2027-2030

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 29-09-2026

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
Gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 5 november 2026

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29 september 2026*;*

Overwegende dat:
- de gemeenteraad bij de behandeling en vaststelling van de kadernota 2027-2030 de kaders en uitgangspunten voor de begroting 2027 heeft vastgesteld;
- de gemeenteraad daarbij heeft besloten de financiële effecten van de ambities en prioriteiten uit het Bestuursakkoord te verwerken in de begroting 2027;
- de begroting 2027 op basis hiervan is opgesteld en inzicht geeft in de te realiseren doelen, prestaties en de daarvoor beschikbare financiële middelen;
- het college van burgemeester en wethouders de begroting 2027 ter vaststelling aan de gemeenteraad heeft aangeboden.

Gelet op:
- de artikelen 189 tot en met 191 van de Gemeentewet;
- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- de Financiële verordening van de gemeente Moerdijk.

BESLUIT

1. De begroting voor het jaar 2027 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de meerjarenramingen voor de jaren 2028 t/m 2030.
3. De benodigde vervangingsinvesteringen t.b.v. de voortzetting van het bestaande beleid, voor het jaar 2027 vast te stellen, t.w.:

	Omschrijving	Bedrag
1.	Wegen	5.101.000
2.	Rioleringen	6.121.000
3.	Openbaar groen	1.509.000
4.	Sportaccommodaties	422.000
5.	Openbare verlichting	442.000
6.	Tractie	240.000
7.	IT-investeringen	330.000
8.	Telefoons	65.000

4. De onderstaande budgetten en investeringskredieten beschikbaar te stellen vanuit de stelpost ‘nieuw beleid’ en deze via de 1e begrotingswijziging 2027 op te nemen in de lasten van de betreffende producten. Dit betreffen middelen die in de kadernota zijn benoemd en op basis daarvan in de stelpost nieuw beleid zijn begroot.

	Omschrijving (-/- = voordeel)	Investerings-krediet	2027	2028	2029	2030
1.	Uitbreiding inzet vastgoed	-	106.000	106.000	106.000	106.000
2.	Uitvoering huisvestingsverordening (Structureel)	-	64.000	64.000	64.000	64.000
3.	Uitvoering huisvestingsverordening (Incidenteel)	-	13.000	-	-	-
4.	Werken volgens omgevingswet: Administratieve ondersteuning BOPA's	-	57.000	57.000	57.000	57.000
5.	Meerwerk kabels en leidingen	-	181.000	181.000	181.000	181.000
6.	Meerwerk kabels en leidingen (Dekking uit hogere legesopbrengsten)	-	-181.000	-181.000	-181.000	-181.000
7.	Voorfinanciering Powerport	-	500.000	-	-	-

8.	Ecologische verbindingszone Groenstrook (Klundert) (Eenmalige bijdrage aan Waterschap)	-	1.076.000	-	-	-
9.	Ecologische verbindingszone Groenstrook (Klundert) (subsidieontvangst vanuit het Groenontwikkelfonds Brabant)	-	-807.000	-	-	-
10.	Aanspreekpunt en beleid buitengebied	-	120.000	120.000	120.000	120.000
11.	Opvolging aanbevelingen rekenkameronderzoek kosten Jeugd	-	191.000	191.000	-	-
12.	Uitvoering Accommodatiebeleid	-	110.000	110.000	110.000	110.000
13.	Uitvoering programma nieuwkomers (Structureel)	-	94.000	94.000	94.000	94.000
14.	Uitvoering programma nieuwkomers (Incidenteel)	-	150.000	-	-	-
15.	Capaciteit medewerker recruitment	-	76.000	76.000	76.000	76.000
16.	Aanpassingen klimaat vergaderruimten gemeentehuis	250.000	-	19.000	18.000	18.000

5. De onderstaande budgetten beschikbaar te stellen vanuit de stelpost ‘nieuw beleid’ en deze via de 1e begrotingswijziging 2027 op te nemen in de lasten van de betreffende producten. Dit betreffen middelen die in het bestuursakkoord zijn benoemd en op basis daarvan in de stelpost nieuw beleid zijn begroot.

	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
1.	Opstellen leegstandsverordening	50.000	-	-	-
2.	Extra ruimte voor woningbouw	150.000	150.000	150.000	150.000
3.	Locatieonderzoek onderzoek uitbreiding capaciteit woonwagens	100.000	-	-	-
4.	Programma Weerbaar Moerdijk	100.000	-	-	-
5.	Stevig Lokaal Team	250.000	250.000	-	-
6.	Opstellen Verordening Jeugdhulp	50.000	-	-	-
7.	Training nieuwe manier van werken sociaal domein	100.000	100.000	-	-
8.	Sport- en accommodatiebedrijf	100.000	-	-	-
9.	Mogelijkmaker	100.000	100.000	-	-
10.	Participatie training organisatie	100.000	100.000	-	-

6. Conform het bestuursakkoord de reserve ‘Vitale Centra’ vanuit de exploitatie in de jaren 2027 t/m 2030 jaarlijks te voeden met € 1 miljoen.
7. De onderstaande investeringskredieten en budgetten beschikbaar te stellen en deze via de 1e begrotingswijziging 2027 op te nemen in de lasten van de betreffende producten. Dit betreffen nagekomen ontwikkelingen zoals die in hoofdstuk 3 van de aanbiedingsnota zijn toegelicht.

	Omschrijving (-/- = voordeel)	Investerings-krediet	2027	2028	2029	2030
1.	Middelen klimaatbeleid (vrijvallen stelpost)	-	-769.000	-	-	-
2.	Aanbesteding exploitatie sportaccommodaties	-	118.000	118.000	118.000	118.000
3.	Meer regie op regionale samenwerking	-	120.000	120.000	120.000	120.000
4.	Aanpassingen gemeenteloods (Arbo- en veiligheidsvoorzieningen)	120.000 (afschrijvings-term. 20 jaar)	-	9.000	9.000	9.000
5.	Aanpassingen milieustraat (Arbo- en veiligheidsvoorzieningen)	100.000 (afschrijvings-term. 20 jaar)	-	-	-	-

8. In te stemmen met het dekken van het tekort op de begroting 2027 van in totaal € 2.179.000, waarvan € 251.000 structureel en € 1.928.000 incidenteel, door een onttrekking aan de algemene reserve en dit te verwerken in de 1e begrotingswijziging

2027. Het definitieve bedrag van het tekort wordt vastgesteld na besluitvorming door de gemeenteraad op 29 oktober 2026.

9. De 1e begrotingswijziging 2027 een onlosmakelijk onderdeel te laten uitmaken van de begroting 2027.
10. Subsidiebedragen te verstrekken aan een aantal subsidieontvangers vermeld in de paragraaf subsidies onder '4. Overzicht subsidies waarvoor geen afzonderlijke subsidieregeling is vastgesteld'.
11. De subsidieplafonds voor 2027 vast te stellen voor de regelingen die zijn vermeld in de paragraaf subsidies onder '5. Overzicht regelingen met een subsidieplafond'.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 5 november 2026,

de griffier,	de voorzitter,
H.M. Vonk-Schenkel	A.J. Moerkerke